

BS/52/2011

**SIEDEM LAT OBECNOŚCI POLSKI
W UNII EUROPEJSKIEJ**

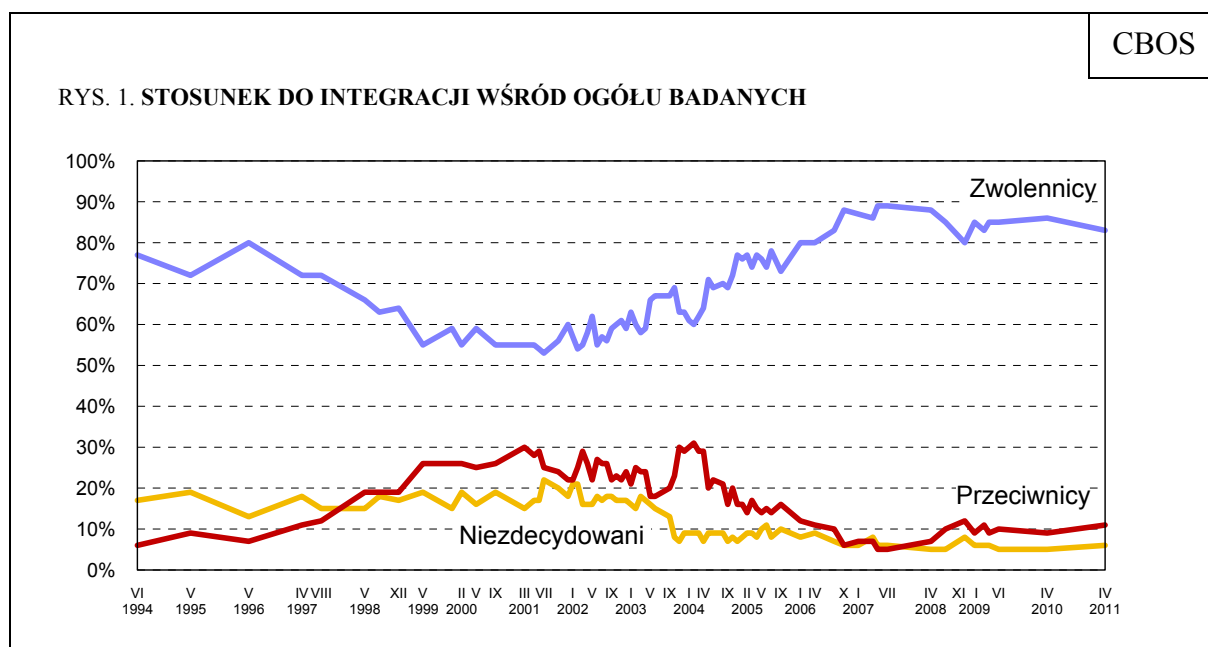
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Pierwszego maja 2004 roku Polska została członkiem Unii Europejskiej. W związku z siódmą rocznicą tego wydarzenia postanowiliśmy sprawdzić jak obecnie wygląda społeczne poparcie dla integracji. Podobnie jak w latach ubiegłych poprosiliśmy też badanych o dokonanie bilansu naszej obecności we Wspólnocie¹.

SPÓLECZNE POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W UE

Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej od pięciu lat utrzymuje się na niezmiennie wysokim poziomie. W najnowszym sondażu więcej niż cztery piąte respondentów (83%) popiera integrację, a co dziewiąty (11%) uważa się za jej przeciwnika.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (251) przeprowadzono w dniach 7 – 13 kwietnia 2011 roku na liczącej 1192 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do integracji europejskiej wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII	X	I	IV	V	VII	IV	VII	XI	I	III	IV	VI	IV	IV	
	2005				2006				2007				2008			2009				2010	2011	
	w procentach																					
Zwolennicy	76	74	78	73	80	80	83	88	87	86	89	89	88	85	80	85	83	85	85	86	83	
Przeciwnicy	14	15	14	16	12	11	10	6	7	7	5	5	7	10	12	9	11	9	10	9	11	
Niezdecydowani	10	11	8	10	8	9	7	6	6	8	6	6	5	5	8	6	6	6	5	5	6	

Poparcie dla przynależności Polski do struktur Unii Europejskiej deklaruje większość badanych ze wszystkich grup społeczno-demograficznych. Największy entuzjazm dla integracji wykazują osoby relatywnie lepiej wykształcone, uzyskujące dochody *per capita* powyżej 1500 zł (89%), a także lepiej oceniające warunki materialne swoich domostw. Pozytywny stosunek do członkostwa częściej niż pozostali wyrażają również: średni personel i technicy (93%), robotnicy wykwalifikowani (92%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (91%), a wśród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (89%). Najmniej zadowoleni i w znacznym stopniu niezdecydowani okazują się natomiast respondenci najstarsi – mający 65 lat i więcej. Zwolennicy integracji stanowią dwie trzecie (67%) tej grupy, a prawie jedna piąta (18%) nie ma opinii na ten temat (zob. tabele aneksowe).

Wśród elektoratów trzech głównych partii politycznych pozytywnie o obecności Polski we Wspólnocie wypowiadają się niemal wszyscy ewentualni wyborcy PO (97%) i więcej niż cztery piąte elektoratu SLD (85%). Relatywnie najmniej zwolenników integracji rekrutuje się spośród potencjalnych wyborców PiS (78%), z których co szósty (17%) jest jej przeciwny.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
PO	97	2	1
PiS	78	17	5
SLD	85	11	4

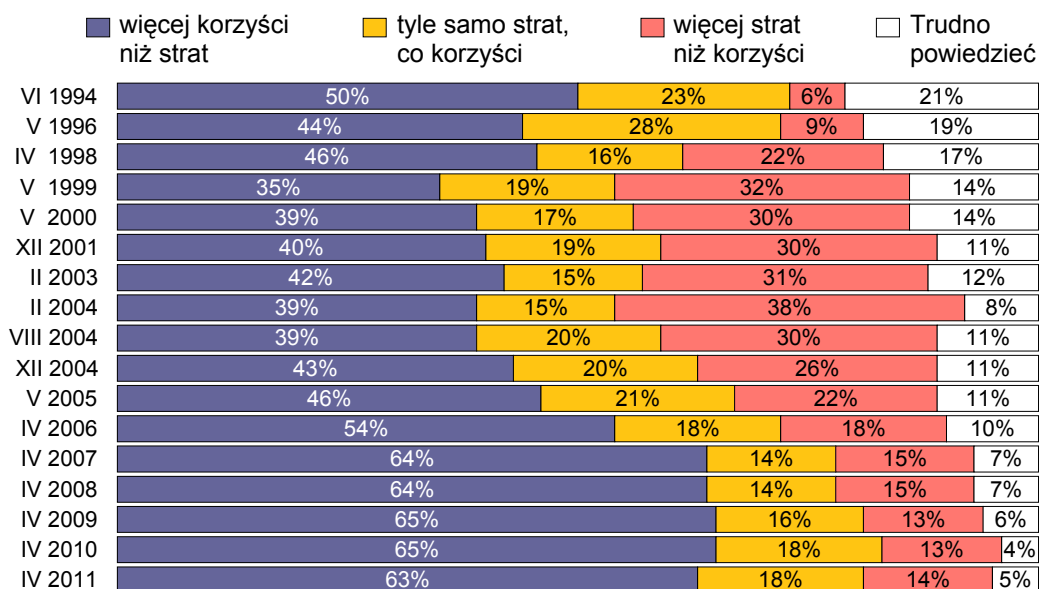
OGÓLNE OCENY SKUTKÓW CZŁONKOSTWA

Trzy piąte badanych (63%) uważa, że członkostwo w Unii Europejskiej dostarcza Polsce więcej profitów niż strat, a dwie piąte (42%) dostrzega osobiste korzyści z integracji. Ocena skutków obecności w strukturach unijnych w ciągu pierwszych trzech lat od akcesji stopniowo się poprawiała, a od 2007 roku utrzymuje się na zbliżonym, najwyższym w historii naszych badań poziomie.

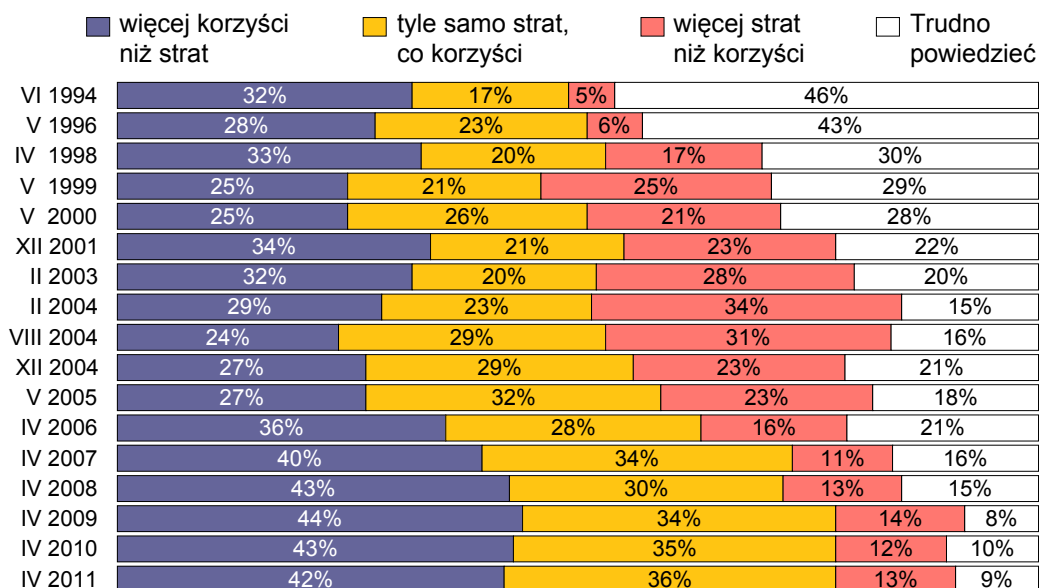
CBOS

RYS. 2.

Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Polsce:

Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Panu(i) osobiście:

Przeświadczeniu o dodatnim bilansie siedmiu lat obecności **Polski** w Unii Europejskiej sprzyjają wyższe dochody, większe zadowolenie z materialnych warunków życia oraz wyższy poziom wykształcenia. Więcej korzyści niż strat częściej dostrzegają też badani zamieszkujący w miastach liczących co najmniej 20 tys. mieszkańców i pracujący na własny rachunek (80%), natomiast rzadziej – mieszkańcy wsi (54%), rolnicy (53%), emeryci (52%) oraz osoby w wieku 65 lat i więcej (45%).

Przekonanie o przewadze profitów wyraża zdecydowana większość zwolenników PO (80%), trzy piąte elektoratu SLD (62%) i co drugi potencjalny wyborca PiS (53%).

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	80	12	7	1
PiS	53	19	23	5
SLD	62	21	15	2

Osobiste korzyści z przynależności do Wspólnoty w większym stopniu odczuwają osoby z wyższym wykształceniem (60%), młodsze – szczególnie w wieku 25 – 34 lata (58%), zadowolone z sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych (54%), uzyskujące dochody *per capita* powyżej 1500 zł (53%) oraz uczniowie i studenci (49%), a w grupach społeczno-zawodowych: pracownicy administracyjno-biurowi (65%), osoby prowadzące własną działalność gospodarczą (58%), rolnicy (56%) oraz wysoko wykwalifikowani specjaliści (53%).

Przewagę indywidualnych korzyści dostrzega większość wyborców PO (58%) oraz nieco ponad dwie piąte zwolenników PiS (44%) i SLD (42%).

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	58	32	7	3
PiS	44	30	17	9
SLD	42	33	17	8

Zarówno w wymiarze ogólnospołecznym, jak i osobistym opinie o konsekwencjach członkostwa w Unii Europejskiej wiążą się ze stosunkiem do integracji. Badani popierający

obecność naszego kraju w strukturach unijnych częściej niż pozostali dostrzegają korzyści, jakie z tego tytułu czerpie Polska² oraz oni sami³. Podobnie jak w latach ubiegłych lepszym predyktorem stosunku do integracji są opinie o jej skutkach ogólnospołecznych⁴. Oznacza to, że pozytywna ocena członkostwa w większym stopniu wynika z przekonania, że jest ono korzystne dla kraju, aniżeli z powodu osobistych profitów.

Tabela 5

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	73	16	9	2
Przeciwnicy	14	28	55	3
Niezdecydowani	18	22	19	41

Tabela 6

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	48	36	9	7
Przeciwnicy	9	40	45	6
Niezdecydowani	7	38	12	43

POZYCJA POLSKI W UE

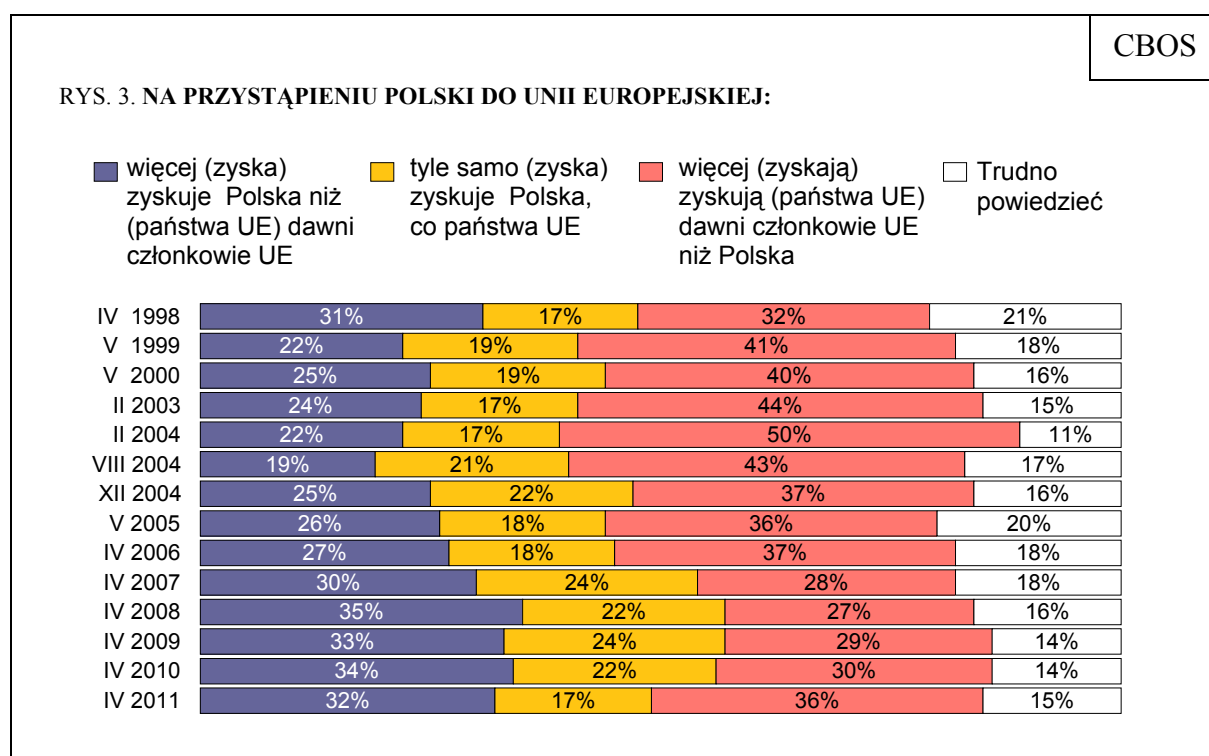
Opinie o tym, **kto bardziej zyskuje na przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej – jej wcześniejsi członkowie, czy nasz kraj** – mimo upływu lat pozostają podzielone. Mniej niż dwie piąte badanych (36%) uważa, że głównym beneficjentem są dawni członkowie Unii, a niewiele mniejsza grupa (32%) stwierdza, iż na akcesji w większym stopniu zyskuje Polska. Co szósty respondent (17%) wyraża przekonanie, że profity wynikające z integracji są porównywalne po obu stronach.

² $r=0,54$; $p<0,001$. Do analizy korelacji wykorzystano zmienne porządkowe (kafeterie odpowiedzi w formacie skali cztero i siedmiostopniowej), wykluczono „trudno powiedzieć”.

³ $r=0,45$; $p<0,001$. Do analizy korelacji wykorzystano zmienne porządkowe (kafeterie odpowiedzi w formacie skali cztero i siedmiostopniowej), wykluczono „trudno powiedzieć”.

⁴ Stosunek do integracji (zmienna zależna) x korzyści dla kraju: $\beta=0,42$; $p<0,001$; stosunek do integracji (zmienna zależna) x korzyści osobiste: $\beta=0,20$; $p<0,001$. Do analizy regresji wykorzystano zmienne porządkowe (kafeterie odpowiedzi w formacie skali cztero i siedmiostopniowej), wykluczono „trudno powiedzieć”.

W najnowszym badaniu zwiększył się odsetek osób przekonanych, że obecność Polski w strukturach unijnych dostarcza korzyści przede wszystkim dawnym członkom Wspólnoty (od 2010 roku wzrost o 6 punktów). Przez co grupa badanych podzielających taki pogląd jest aktualnie liczniejsza niż grupa osób uważających, iż to strona polska jest głównym beneficjentem integracji. Warto zaznaczyć, że ostatni raz sytuacja taka miała miejsce dwa lata po akcesji naszego kraju do Unii Europejskiej, choć różnica w odsetkach obydwu wskazań była wówczas większa od notowanej w tegorocznym pomiarze.

Przeświadczenie o tym, że to Polska bardziej korzysta na integracji z Unią dominuje przede wszystkim wśród osób w wieku 25 – 34 lata (46%), mieszkańców miast od 20 do 100 tys. ludności (45%), uczniów i studentów (44%), deklarujących dochody *per capita* powyżej 1500 zł (43%), zadowolonych ze swojej sytuacji materialnej (38%) oraz wśród osób z wyższym wykształceniem (42%), a w grupach społeczno-zawodowych dotyczy to pracowników administracyjno-biurowych oraz usług (po 45%), średniego personelu i techników (43%), a także robotników wykwalifikowanych (38%). Opinię tę w mniejszym stopniu podzielają mieszkańcy wsi (26%), osoby w wieku 55 lat i więcej, renciści (25%), emeryci (22%) oraz rolnicy (15%).

Bilans członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej jest zróżnicowany ze względu na preferencje partyjne badanych. Osoby uważające, że nasz kraj zyskuje na obecności we Wspólnocie więcej niż kraje „starej” Unii dominują jedynie wśród zwolenników PO (47%). Pogląd ten podziela prawie dwie piąte elektoratu SLD (38%) i nieco ponad jedna piąta ewentualnych wyborców PiS (23%).

Tabela 7

Potencjalne elektoraty	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie Unii	Opinie niejednoznaczne	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskują dawni członkowie Unii niż Polska	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	47	21	23	9
PiS	23	12	49	16
SLD	38	13	43	6

Opinię, że Polska czerpie z obecności w Unii więcej korzyści niż jej dawni członkowie, rzadziej niż pozostali wyrażają respondenci niezdecydowani (7%) oraz przeciwni integracji (11%).

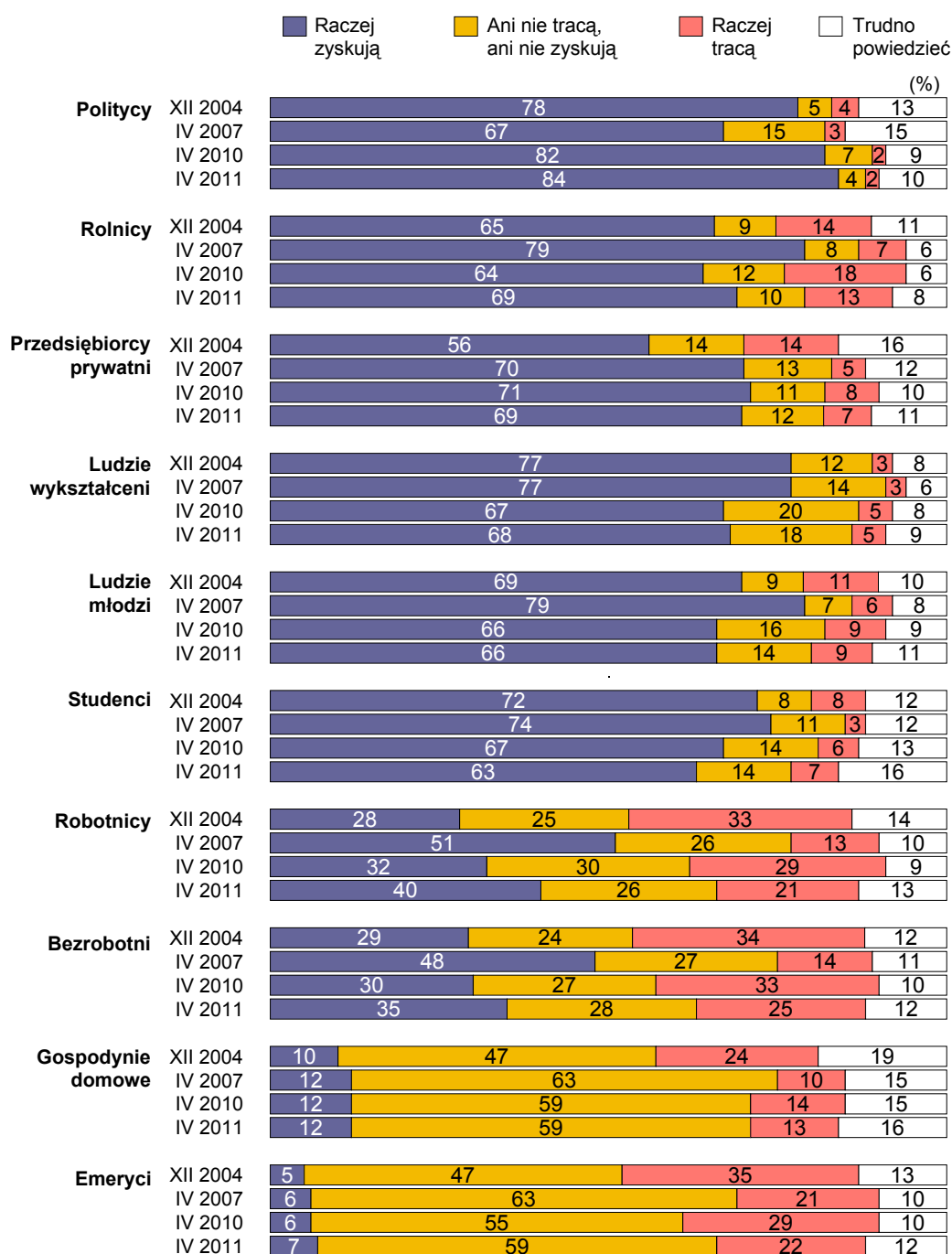
Tabela 8

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie UE	Opinie niejednoznaczne	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskują dawni członkowie UE niż Polska	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	37	18	32	13
Przeciwnicy	11	9	68	12
Niezdecydowani	7	17	32	44

KTO ZYSKUJE, A KTO TRACI NA CZŁONKOSTWIE POLSKI W UE?

W najnowszym badaniu już po raz czwarty poprosiliśmy ankietowanych o dokonanie bilansu strat i korzyści wynikających z obecności w strukturach unijnych dla różnych grup Polaków. W ocenie badanych niemal wszystkie środowiska społeczne, o które pytaliśmy, raczej zyskują na członkostwie Polski w Unii Europejskiej.

RYS. 4. JAK PAN(I) SĄDZI, KTÓRE GRUPY LUDZI W POLSCE ZYSKUJĄ, A KTÓRE TRACĄ NA CZŁONKOSTWIE POLSKI W UE?

Zdecydowana większość respondentów (84%) twierdzi, że na obecności we Wspólnocie korzystają **politycy**. Około dwóch trzecich ankietowanych do beneficjentów integracji zalicza **rolników** (69%), **prywatnych przedsiębiorców** (69%), **ludzi wykształconych** (68%), **osoby młode** (66%) oraz **studentów** (63%). Dwie piąte (40%) sądzi, iż na

członkostwie zyskują **robotnicy**. Podzielone są opinie dotyczące **bezrobotnych**, choć także członków tej kategorii większa część respondentów uważa za beneficjentów akcesji (35%).

Badani wciąż niekorzystnie oceniają bilans korzyści dotyczący **gospodyń domowych** oraz **emerytów**. Tylko nieliczni ankietowani – odpowiednio 12% i 7% – twierdzą, iż grupy te zyskują na integracji.

Choć społeczny ranking beneficjentów obecności w strukturach unijnych jest raczej stabilny – na przestrzeni lat warte zasygnalizowania zmiany odnotowaliśmy jedynie dla kategorii polityków, prywatnych przedsiębiorców, młodzieży, studentów i rolników – to jednak odsetki respondentów uważających, że poszczególne grupy zyskują, bądź tracą na integracji zmieniały się w kolejnych badaniach. Swoistą falę optymizmu obserwowaliśmy w 2007 roku, kiedy to bilans zysków i strat był w opiniach badanych zdecydowanie bardziej korzystny niż w innych latach. Rok 2010 przyniósł w tym względzie ochłodzenie nastrojów – zdecydowanie mniej badanych do zyskujących na integracji zaliczyło robotników, bezrobotnych, rolników, osoby młode, ludzi wykształconych oraz studentów.

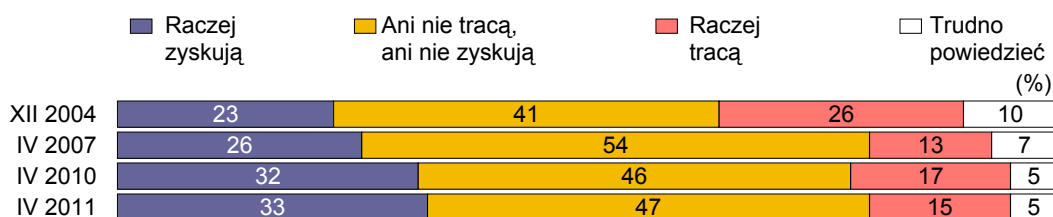
Po zeszłorocznych wyraźnych spadkach optymizmu aktualne oceny pozostają raczej stabilne, choć w niektórych kategoriach obserwujemy zmiany. W najnowszym badaniu częściej niż przed rokiem respondenci oceniają, że na obecności w Unii zyskują robotnicy (wzrost o 8 punktów), rolnicy (wzrost o 5 punktów) oraz bezrobotni (wzrost o 5 punktów), natomiast rzadziej dostrzegają integracyjne korzyści w środowisku studentów (spadek o 4 punkty).

INDYWIDUALNE KORZYŚCI Z INTEGRACJI

We wszystkich dotychczasowych pomiarach największa grupa badanych przyznawała, że **dla ludzi takich jak oni** członkostwo w Unii Europejskiej nie wiąże się ani z korzyściami, ani ze stratami. Warto przy tym zauważyć, iż na przestrzeni lat zwiększała się grupa osób odczuwających osobiste profity z integracji (od 2004 roku wzrost o 10 punktów).

Obecne opinie o indywidualnym bilansie obecności w strukturach unijnych są zbliżone do ubiegłorocznych: niemal co drugi ankietowany (47%) ocenia go jako zerowy, co trzeci (33%) uważa się za beneficjenta członkostwa, a prawie co siódmy (15%) twierdzi, że integracja jest dla niego niekorzystna.

RYS. 5. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY LUDZIE TACY JAK PAN(I) RACZEJ ZYSKUJĄ CZY TEŻ RACZEJ TRACĄ NA CZŁONKOSTWIE POLSKI W UE?

Częściej niż inni osobiste profity z integracji zauważają przedstawiciele kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (57%), osoby pracujące na własny rachunek (50%), pracownicy administracyjno-biurowi i rolnicy (po 48%), a wśród niepracujących – uczniowie i studenci (64%). Rzadziej entuzjazm w tym względzie wyrażają emeryci (9%), renciści (13%) oraz bezrobotni (24%) (zob. tabele aneksowe).

Indywidualne korzyści częściej dostrzegają mężczyźni (39%), mieszkańcy największych miast, młodzi w wieku 18 – 24 lata (60%), osoby z wyższym wykształceniem (59%), osiągający dochody *per capita* powyżej 1500 zł (54%) i zadowoleni z własnych warunków materialnych, a także deklarujący centrowe (38%) i prawicowe (37%) poglądy polityczne (zob. tabele aneksowe).

W elektoratach partyjnych o osobistych profitach z akcesji najrzadziej przekonani są zwolennicy PiS (22%). Pogląd ten jest częstszy wśród potencjalnych wyborców SLD (34%), wyraźnie najczęściej wyrażają go natomiast respondenci popierający PO, których największa grupa (50%) uważa, że ludzie tacy jak oni zyskują na członkostwie Polski w Unii Europejskiej. Warto jednak zauważyć, że nawet w przypadku zwolenników Platformy porównywalna do entuzjastów grupa wypowiada się w tej kwestii niejednoznacznie (45%).

Tabela 9

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy ludzie tacy jak Pan(i) raczej zyskują czy też raczej tracą na członkostwie Polski w UE?			
	Raczej zyskują	Ani nie tracą, ani nie zyskują	Raczej tracą	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	50	45	4	1
PiS	22	50	24	4
SLD	34	50	14	2

Po blisko siedmiu latach członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej badania w dalszym ciągu niemal powszechnie popierają obecność Polski w strukturach unijnych. Również opinie o skutkach członkostwa – zarówno tych ogólnospołecznych, jak i osobistych – pozostają zbliżone do ubiegłorocznych. I choć ogólne oceny integracji są raczej stabilne, zmieniły się opinie o tym, kto przede wszystkim korzysta na obecności naszego kraju we Wspólnocie: znowu nieco zyskał na popularności pogląd, że głównym beneficjentem nie jest w tym przypadku Polska, a kraje „starej” Unii. Mimo to w dalszym ciągu przeważająca część respondentów uważa, że członkostwo przynosi naszemu krajowi więcej profitów niż strat.

Opracowała
Natalia HIPSZ

Tabela 1

		Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej, czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		83	11	6	1192
Płeć	Mężczyźni	86	10	3	565
	Kobiety	80	11	9	627
Wiek	18-24 lata	88	10	2	154
	25-34	91	6	3	235
	35-44	84	13	2	205
	45-54	89	10	2	190
	55-64	80	11	9	213
	65 lat i więcej	67	15	18	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	80	11	8	457
	Miasto do 20 tys.	89	9	2	150
	20-100 tys.	84	11	5	226
	101-500 tys.	83	10	7	203
	501 tys. i więcej mieszk.	86	11	3	156
Wykształcenie	Podstawowe	73	12	14	281
	Zasadnicze zawodowe	82	13	5	295
	Średnie	88	9	3	400
	Wyższe	90	8	2	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	13	3	119
	Średni personel, technicy	93	4	3	48
	Pracownicy adm.-biurowi	91	9		69
	Pracownicy usług	87	11	3	70
	Robotnicy wykwalifikowani	92	5	3	142
	Robotnicy niewykwalifik.	82	13	5	56
	Rolnicy	85	14	2	61
	Pracujący na własny rach.	88	12		55
Bierni zawodowo	Renciści	80	9	11	84
	Emeryci	72	14	14	249
	Uczniowie i studenci	89	7	3	97
	Bezrobotni	82	11	7	72
	Gospodynie domowe i inni	78	14	8	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	88	8	3	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	89	10	1	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	89	10	2	271
	prywatnym gosp. rolnym	85	14	1	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	79	13	8	182
	501-750	81	14	5	146
	751-1000	79	11	10	219
	1001-1500	84	11	6	183
	Powyżej 1500 zł	89	9	2	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	67	23	10	163
	Średnie	83	10	8	556
	Dobre	89	8	3	473
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71	20	8	71
	Raz w tygodniu	82	11	7	593
	1-2 razy w miesiącu	88	7	5	170
	Kilka razy w roku	86	10	3	225
	W ogóle nie uczestniczy	86	7	7	134
Poglądy polityczne	Lewica	86	11	3	197
	Centrum	86	8	5	436
	Prawica	84	12	4	336
	Trudno powiedzieć	73	13	14	223

Tabela 2

		Integracja z Unią Europejską przynosi Polsce:				Liczba osób
		Więcej korzyści niż strat	Tyle samo strat, co korzyści	Więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		63	18	14	5	1192
Płeć	Mężczyźni	64	18	15	2	565
	Kobiety	61	18	14	7	627
Wiek	18-24 lata	65	16	19	1	154
	25-34	70	20	9	1	235
	35-44	65	20	14	1	205
	45-54	68	18	11	3	190
	55-64	64	15	15	6	213
	65 lat i więcej	45	19	20	16	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	23	17	6	457
	Miasto do 20 tys.	66	15	14	5	150
	20-100 tys.	70	16	12	2	226
	101-500 tys.	68	14	14	5	203
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	68	16	13	3	156
	Podstawowe	51	19	20	10	281
	Zasadnicze zawodowe	59	19	16	5	295
	Średnie	66	19	14	2	400
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	78	14	7	1	216
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	73	14	12	1	119
	Średni personel, technicy	74	14	10	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	77	18	5		69
	Pracownicy usług	68	16	16		70
	Robotnicy wykwalifikowani	61	25	11	3	142
	Robotnicy niewykwalifik.	59	22	15	4	56
Bierni zawodowo	Rolnicy	53	25	20	2	61
	Pracujący na własny rach.	80	5	14	2	55
	Renciści	61	18	14	7	84
	Emeryci	52	17	18	13	249
	Uczniowie i studenci	66	17	15	1	97
Pracuje w:	Bezrobotni	57	25	13	5	72
	Gospodynie domowe i inni	62	14	20	4	70
	inst. państw., publicznej	67	22	9	2	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	15	17	1	101
Dochody na jedną osobę	sekt. pryw. poza rolnict.	72	15	12	1	271
	prywatnym gosp. rolnym	50	28	20	3	64
	Do 500 zł	57	23	16	4	182
	501-750	59	19	17	5	146
	751-1000	60	19	17	4	219
Ocena własnych war. mater.	1001-1500	65	16	15	5	183
	Powyżej 1500 zł	72	13	13	2	185
	Złe	50	22	19	9	163
Udział w prakt. religijnych	Średnie	60	19	15	6	556
	Dobre	71	15	13	2	473
	Kilka razy w tygodniu	47	21	27	6	71
	Raz w tygodniu	62	18	15	5	593
	1-2 razy w miesiącu	64	20	9	7	170
Poglądy polityczne	Kilka razy w roku	70	16	12	3	225
	W ogóle nie uczestniczy	64	17	16	2	134
	Lewica	70	13	14	3	197
	Centrum	62	21	15	3	436
Poglądy polityczne	Prawica	67	15	14	4	336
	Trudno powiedzieć	52	22	15	11	223

Tabela 3

		Integracja z Unią Europejską przynosi Panu(i) osobiście:				Liczba osób
		Więcej korzyści niż strat	Tyle samo strat, co korzyści	Więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		42	36	13	9	1191
Płeć	Mężczyźni	45	36	13	5	564
	Kobiety	38	36	13	13	626
Wiek	18-24 lata	50	28	17	6	154
	25-34	58	32	8	2	235
	35-44	50	33	13	5	205
	45-54	40	41	12	7	190
	55-64	31	40	17	12	212
	65 lat i więcej	20	42	14	25	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	35	13	10	456
	Miasto do 20 tys.	31	49	14	5	150
	20-100 tys.	45	35	11	10	226
	101-500 tys.	46	30	14	10	202
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	42	36	13	9	156
	Podstawowe	27	40	17	16	279
	Zasadnicze zawodowe	36	39	15	10	295
	Średnie	47	34	13	6	400
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	60	31	5	4	216
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	53	34	8	5	119
	Średni personel, technicy	48	34	7	11	48
	Pracownicy adm.-biurowi	65	28	5	1	69
	Pracownicy usług	44	34	18	4	70
	Robotnicy wykwalifikowani	45	39	10	7	142
	Robotnicy niewykwalifik.	36	42	11	11	56
Bierni zawodowo	Rolnicy	56	30	12	2	61
	Pracujący na własny rach.	58	26	16		55
	Renciści	30	41	17	12	83
	Emeryci	23	43	14	20	248
	Uczniowie i studenci	49	30	14	8	97
Pracuje w:	Bezrobotni	37	37	21	5	72
	Gospodynie domowe i inni	40	33	16	11	70
	inst. państw., publicznej	44	39	10	7	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	30	10	3	101
Dochody na jedną osobę	sekt. pryw. poza rolnict.	52	34	10	4	271
	prywatnym gosp. rolnym	52	31	14	3	64
	Do 500 zł	35	36	21	8	182
	501-750	39	38	14	9	146
	751-1000	40	40	12	8	218
Ocena własnych war. mater.	1001-1500	37	42	11	9	182
	Powyżej 1500 zł	53	32	10	5	185
	Złe	28	35	21	16	163
Udział w prakt. religijnych	Średnie	36	40	14	10	554
	Dobre	54	31	10	5	473
	Kilka razy w tygodniu	29	38	18	15	71
	Raz w tygodniu	43	35	13	9	593
	1-2 razy w miesiącu	36	42	12	9	170
Poglądy polityczne	Kilka razy w roku	45	36	11	8	224
	W ogóle nie uczestniczy	45	33	14	8	133
	Lewica	45	34	14	7	197
	Centrum	41	40	13	6	436
Poglądy polityczne	Prawica	50	32	12	7	335
	Trudno powiedzieć	28	36	14	22	222

Tabela 4

		Na przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej:				Liczba osób
		Więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie UE	Tyle samo zyskuje Polska, co państwa UE	Więcej zyskują dawni członkowie UE niż Polska	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		32	17	36	15	1192
Płeć	Mężczyźni	37	16	37	10	565
	Kobiety	28	19	35	19	627
Wiek	18-24 lata	37	21	26	16	154
	25-34	46	18	28	8	235
	35-44	30	21	36	13	205
	45-54	35	15	38	13	190
	55-64	26	18	43	13	213
	65 lat i więcej	20	13	40	27	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	17	42	16	457
	Miasto do 20 tys.	32	18	37	13	150
	20-100 tys.	45	15	25	15	226
	101-500 tys.	36	17	33	14	203
	501 tys. i więcej mieszk.	30	22	34	14	156
Wykształcenie	Podstawowe	26	18	35	22	281
	Zasadnicze zawodowe	27	18	40	16	295
	Średnie	36	16	34	14	400
	Wyższe	42	19	33	6	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	18	37	9	119
	Średni personel, technicy	43	18	30	10	48
	Pracownicy adm.-biurowi	45	23	29	3	69
	Pracownicy usług	45	14	23	19	70
	Robotnicy wykwalifikowani	38	15	36	11	142
	Robotnicy niewykwalifik.	24	21	31	23	56
	Rolnicy	15	22	59	4	61
	Pracujący na własny rach.	33	14	43	10	55
Bierni zawodowo	Renciści	25	18	48	9	84
	Emeryci	22	15	39	24	249
	Uczniowie i studenci	44	17	21	17	97
	Bezrobotni	32	20	28	20	72
	Gospodynie domowe i inni	32	22	34	13	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	20	39	9	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	18	32	6	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	15	30	14	271
	prywatnym gosp. rolnym	17	18	60	5	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	16	42	17	182
	501-750	29	15	41	15	146
	751-1000	31	17	39	14	219
	1001-1500	31	22	32	14	183
	Powyżej 1500 zł	43	16	34	7	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	16	41	21	163
	Średnie	30	19	35	16	556
	Dobre	38	17	34	11	473
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	16	47	16	71
	Raz w tygodniu	30	16	38	15	593
	1-2 razy w miesiącu	33	21	29	17	170
	Kilka razy w roku	37	17	32	14	225
	W ogóle nie uczestniczy	38	20	33	10	134
Poglądy polityczne	Lewica	40	13	39	8	197
	Centrum	35	23	31	11	436
	Prawica	32	15	42	12	336
	Trudno powiedzieć	21	15	31	32	223

Tabela 5

		Jak Pan(i) sądzi, czy ludzi tacy jak Pan(i) raczej zyskują czy też raczej tracą na członkostwie Polski w UE?				Liczba osób
		Raczej zyskują	Raczej tracą	Ani nie tracą, ani nie zyskują	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		33	15	47	5	1192
Płeć	Mężczyźni	39	15	41	5	565
	Kobiety	27	14	52	6	627
Wiek	18-24 lata	60	12	23	5	154
	25-34	53	6	37	4	235
	35-44	36	15	43	5	205
	45-54	27	15	56	2	190
	55-64	18	21	58	4	213
	65 lat i więcej	6	19	61	14	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	15	47	7	457
	Miasto do 20 tys.	23	15	58	4	150
	20-100 tys.	33	13	51	3	226
	101-500 tys.	38	15	40	7	203
	501 tys. i więcej mieszk.	42	15	38	4	156
Wykształcenie	Podstawowe	21	18	49	12	281
	Zasadnicze zawodowe	20	22	54	4	295
	Średnie	36	11	48	4	400
	Wyższe	59	7	32	2	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	57	8	34	1	119
	Średni personel, technicy	36	7	49	8	48
	Pracownicy adm.-biurowi	48	8	43	1	69
	Pracownicy usług	40	17	40	4	70
	Robotnicy wykwalifikowani	34	13	46	8	142
	Robotnicy niewykwalifik.	31	14	51	5	56
	Rolnicy	48	14	35	3	61
	Pracujący na własny rach.	50	16	32	2	55
Bierni zawodowo	Renciści	13	20	62	4	84
	Emeryci	9	21	61	10	249
	Uczniowie i studenci	64	7	23	6	97
	Bezrobotni	24	21	52	3	72
		Gospodynie domowe i inni	18	15	58	9
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	39	11	47	3	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	8	45	3	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	47	13	35	5	271
	prywatnym gosp. rolnym	43	15	38	4	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	26	21	48	6	182
	501-750	30	15	51	3	146
	751-1000	28	17	50	5	219
	1001-1500	30	14	51	5	183
	Powyżej 1500 zł	54	8	35	3	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	29	52	7	163
	Średnie	26	16	52	6	556
	Dobre	49	8	39	4	473
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	21	52	9	71
	Raz w tygodniu	31	13	51	5	593
	1-2 razy w miesiącu	38	12	44	6	170
	Kilka razy w roku	31	18	45	6	225
	W ogóle nie uczestniczy	44	16	36	4	134
Poglądy polityczne	Lewica	28	14	55	3	197
	Centrum	38	13	44	5	436
	Prawica	37	15	46	2	336
	Trudno powiedzieć	20	18	47	15	223